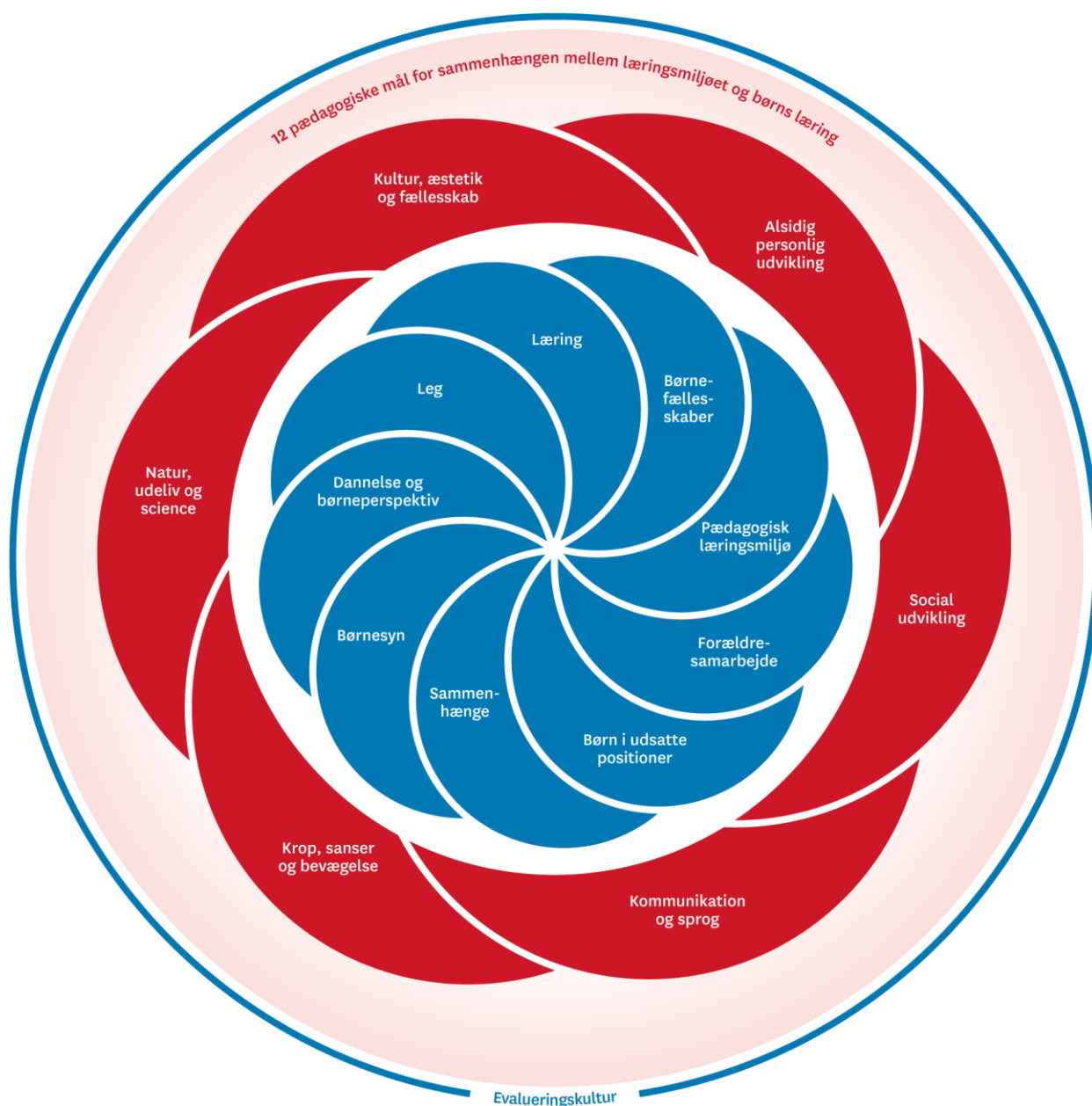

Pædagogisk læreplan for Kogletræet 2023/2024

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Kogletræet er en integreret institution. Vi har 4 vuggestuegrupper, 3 grupper med 12 børn, og en gruppe med 8 børn, og så har vi 3 børnehavegrupper normeret til 22 børn pr. stue. På alle stuer er der 3 faste voksne, og så har vi en ekstra medarbejder i hvert hus til at støtte op om pædagogikken, og/eller børn i udsatte positioner. Kogletræet er en del af Klynge B som består af tre selvstændige institutioner: Kogletræet, Lillely og Eventyrhuset. I hver institution er en daglig pædagogisk leder, og i Eventyrhuset fungerer den pædagogiske leder desuden som klyngeleder for de tre institutioner i Klyngen. Fælles for de tre institutioner i Klynge B er, at vi drømmer om at skabe det bedste dagtilbud for vores skønne og nysgerrige børn. En hverdag præget af høj faglighed og voksne som virkelig *vil* børnene, og som formår at justere sig og skabe nogle pædagogiske rammer, hvor alle børn bliver mødt i øjenhøjde. Vi tager altid udgangspunkt i barnets perspektiv når vi planlægger og udfører de pædagogiske aktiviteter, som er med til at udvikle og gøre børn glade. For os er det vigtigste at børnene trives, fordi vi har skabt de bedste betingelser for et godt børneliv, hvor voksne er tydelige, relations kompetente og aktivt deltagende og/eller understøttende i børns leg. Vores medarbejdere skaber rum for fordybelse og nærvær. Vi samarbejder om en hverdag, hvor vi går struktureret til opgaverne med et positivt sind og et stort engagement, og hvor vi stiller krav til os selv og vores pædagogiske praksis, og vi er bevidste om, hvad vi gør, og hvorfor vi gør det.

I klynge B's dagtilbud har vi fokus på fællesskab, og på at det skal være rart og sjovt at være her for både børn og voksne. Vi hylder forskellighed og sammen hjælper vi hinanden med at lykkes med vores fælles kerneopgave. Vi er optaget af, at der skal være nærværende og tilgængelig ledelse, og i det samlede ledelsesteam er vi optaget af samarbejde og trivsel for børn og voksne. I klynge B tror vi nemlig på at når vi lykkes – så trives vi!

Pædagogisk grundlag

Institutionerne i Høje-Taastrup arbejder ud fra et fælles værdigrundlag med høje ambitioner for alle børn – og vi ved at alle børn har talenter og ressourcer. Vi understøtter udviklingen af livsglade, engagerede, nysgerrige børn, der er medskabere af deres eget liv, og vi tror på, at alle børn har ret til kontinuerlig læring i legende, demokratiske fællesskaber.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn:

I Kogletræet ser vi barnet som en værdi i sig selv, og vi ved, at børn skal anerkendes, forstås og lyttes til, så barnet oplever at det har en demokratisk stemme. Barnets interesser og perspektiver bliver inddraget i dagligdagsaktiviteter, så børnene i stigende grad oplever selv- og medbestemmelse i deres dagligdag i Kogletræet. Vi tilrettelægger de pædagogiske aktiviteter, så de sikrer, at alle børn har deltagelsesmuligheder både i hverdagens rutiner, og når vi er i fordybelse. Børn har ret til leg, og børn lærer gennem leg.

Dannelse og børneperspektiv:

Dannelse er en dynamisk proces, der hele tiden bør være i udvikling. Den røde tråd i barnets dannelsesproces starter i hjemmet, så i vuggestuen og fortsætter når barnet forlader børnehaven. Alt det børnene får med sig af værdier og læring mod dannelse, ligestilling og demokrati videreføres senere hen i alle aspekter af livet. Det er vigtigt for os, at børnene bliver set og hørt i fællesskabet uanset køn, baggrund og kultur. Vi vægter barnets demokratiske stemme, og vi tilrettelægger pædagogiske aktiviteter i hverdagen med udgangspunkt i børnenes perspektiver, som et øverum for udvikling af barnets selvstændighed, trivsel, læring og identitet. Det gør vi f.eks. i samlinger og på børnemøder, hvor børnene øver sig i at ytre sig i et større fællesskab, lytte til andres holdninger og meninger og i at vente på tur.

Leg og legens betydning:

Vi ser leg som en af de grundlæggende elementer for børns udvikling og dermed for vores kernopgave i det pædagogiske arbejde. De voksne er med til at skabe rammer og rum for legen og skaber derved mulighed for, at børnene kan være sig selv og folde sig ud gennem planlagte og spontane aktiviteter. Dagligdagens lege er med til at udvikle børnenes sociale kompetencer og evnen til at indgå i et fællesskab, hvilket fremmer børnenes sprog, fantasi og nysgerrighed. Igennem børns spontane og børneinitierede leg, som fx rollelege, oplever vi vigtigheden i at anerkende og understøtte den frie leg, da børnene her opnår en forståelse for hinanden, for hinandens grænser og børnene får selvtiliden til at indgå i fællesskaber.

De rammesatte lege tilrettelægges af det pædagogiske personale, det kan f.eks. være at vi bygger hule, forhindringsbane, togbane eller leger *TrilleogTumle* lege. Gruppeopdelte aktiviteter sker både på de enkelte stuer samt på tværs af stuerne i større eller mindre grupper, både fordelt i alder og/eller zonen for nærmeste udvikling. Her skaber vi plads til leg, læring og fordybelse både i børnenes egen leg, samt i de voksenstyrede aktiviteter. Dette gør vi også for at styrke deres sproglige kompetencer, de motoriske færdigheder, den kreative udfoldelse, relations dannelse og inklusion.

Læring:

Vi forstår læring bredt og ser læring som noget, der finder sted i forskellige processer og sammenhænge, både når personalet har planlagt det, og når børnene selv tager initiativ til aktiviteter. Børnene lærer hele tiden, i alle kontekster og igennem hele dagen. De lærer i det store fællesskab, i tilrettelagte aktiviteter i leg og af hinanden. Vi tilrettelægger aktiviteter, der skal bidrage til, at alle børn lærer om begreber og opnår en forståelse for deres omverden. Vi følger børnenes spor og interesser for at styrke deres nysgerrighed, selvfølelse og viden.

Der er læring i alle dagens rutiner, f.eks. i puslesituationen når børnene bliver skiftet. Her er der blandt andet rigtig god mulighed for at arbejde relationelt med øjenkontakt, den tætte/nære relation, sprog og motorik. Disse har stor betydning for barnets videre udvikling. Der er også læring i garderoben, hvor børnene øver sig i at tage tøj af og på med hjælp fra voksne, der guider, vejleder og støtter børnene, både ved at 'gå foran', 'ved siden af' og 'bagved'. Vi opfordrer også til, at børnene hjælper hinanden, hvilket er med til at øge deres selvværd og selvhjulpenhed. Det er også med til at skabe og styrke relationer i børnegruppen. De pædagogiske måltider ser vi ligeledes som dannelsesrum, hvor vi i mindre spisegrupper hjælper hinanden i fællesskabet. Det pædagogiske måltid lægger desuden op til mange gode snakke om ligheder, og forskelle - viden vi ser kan overføres og bruges i mange af de sociale arenaer børnene befinder sig i. Ved de pædagogiske måltider er børnene aktivt deltagende. De er med til at hente madvognen i køkkenet, de dækker bord, og de øser selv op eller smører deres egen mad. Alt hvad de selv kan og magter den enkelte dag. Ved måltidet opfordrer og støtter vi også børnene til at hjælpe hinanden. I og med at børnene også deltager aktivt, bidrager det til deres læring, dannelse og skaber identitet og øger deres selvværd. De oplever, at de kan noget, og at de er en vigtig del af et fællesskab.

Børnefællesskaber:

Fællesskaber er et vigtigt pædagogisk grundlag, hvori alle børn skal have mulighed for at indgå med andre børn og voksne. Relationer og venskaber er afgørende for børns trivsel og udvikling. Trykke børnefællesskaber er vigtige for, at børn tør prøve, kan lære, øve sig og afprøve allerede opnåede færdigheder. Hermed kan de tilegne sig ny viden og opøve sociale færdigheder. Når børn får positive erfaringer i fællesskabet, dannes der grobund for, at de får positive forventninger til sig selv og til andre i fællesskabet også i livet fremover og i andre kontekster. Leg læring og dannelse sker ofte i et socialt samspil med andre børn og voksne i store og små fællesskaber.

Vuggestue- og børnehave arbejder ud fra en fælles pædagogisk ramme hvor hver stue og afsnit selv danner forudsætningerne for, hvordan børnefællesskabet skabes og styrkes. Børnefællesskaberne i institutionerne skabes både i planlagte aktiviteter og i børneinitierede aktiviteter. Disse er vigtige læringsrum, fordi det at forholde sig til andre kræver mere end blot at forholde sig til sig selv. Forandringer i børns samvær med hinanden kræver mestring af sociale kompetencer, forhandlingskompetencer og sproglige kompetencer.

Pædagogisk læringsmiljø

I vores institution ser vi, at de pædagogiske læringsmiljøer eksisterer igennem hele dagen, lige fra børnene kommer om morgenen, til vi siger farvel om eftermiddagen. Det fysiske læringsmiljø findes både inde og ude, det udspiller sig i spontane aktiviteter og i børne- og voksen initierede aktiviteter, i vores daglige rutiner og i leg. Vi arbejder med de gode relationer, der sikrer, at alle børn bliver set, hørt og mødt med afsæt i den, de er. Vi er også bevidst om, at tætte relationer er en forudsætning for børnenes trivsel, læring og dannelse. Derfor har det stor betydning, at vi i Kogletræet skaber læringsmiljøer, hvor vi ud fra et børneperspektiv sikrer, at alle børn har deltagelsesmuligheder og bliver inspireret til leg. Børnene møder nærvær, omsorg og tryghed, og de skal føle sig set, hørt og forstået samtidig med, at de oplever, at de har medbestemmelse.

Vi har fokus på at skabe indlæringsmiljøer, som giver mulighed for et godt samspil i børnegrupperne og mellem børnene og de voksne. Dette gør vi blandt andet i kraft af vores indretning og ved at benævne samspillet mellem børnene og mellem børnene og den voksne.

I Kogletræet bliver børnene mødt af nærværende, engagerede voksne, der er positivt guidende, og som tør være nysgerrige sammen med børnene.

Samarbejde med forældre om børns læring

Vi ved, at forældre er en vigtig ressource og en tæt og værdifuld samarbejdspartner i barnets liv. Vi arbejder på at skabe en god og åben dialog bygget på tillid og gensidig forståelse og respekt. Vi ser forældrene som

vigtige og væsentlige i forhold til at styrke både det store fællesskab og de mindre fællesskaber i fællesskabet. Forældre har medansvar for fællesskabet, og det betyder, at de er med til at skabe et velfungerende børnefællesskab med mulighed for at skabe venskaber på tværs af køn, alder og kultur – samt at al mobning forebygges. Vi tror på at det er vigtigt at forældre er bevidste om, at den måde, de taler om de enkelte børn og forældre derhjemme, også har stor betydning for deres barns lyst til og mulighed for at forstå og indgå i fællesskabet, og at forældrene gennem dialogen derhjemme kan være med til at styrke forståelsen for og vigtigheden af forskellighed og diversitet i fællesskaber.

Lederen i de enkelte institutioner samt det pædagogiske personale sætter rammen og skaber muligheder for, at forældre og personale kan mødes på en ordentlig måde i det uforpligtende møde, og drøftelse, hvis de oplever udfordringer, eller hvis de har brug for råd, hjælp og vejledning. Vi vægter den daglige dialog højt.

Der bliver desuden årligt planlagt forældremøder, fælles arrangementer, forældrekafeer, bedsteforældredag, klyngebestyrelsesmøder og mulighed for at deltage i frivillige forældrecafeer og familievejledningsforløb. Vi nyder, at vores forældre er aktivt deltagende, nysgerrige og at de også kritisk forholder sig til den pædagogiske praksis, som deres børn hver dag indgår i.

Det pædagogiske personale i Kogletræet er imødekommende i forældresamarbejdet og betragter alle forældrehenvendelser konstruktivt, så vi sammen får skabt de bedste forudsætninger for barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Børn i udsatte positioner

Alle børn er en vigtig del af fællesskabet, og vi ved, at hvert barn har værdi og ressourcer. I løbet af et barns første leveår vil enkelte opleve, at der i en periode kan være noget, der opleves svært. Barnet kan fx være udfordret på sprog, følelsesmæssigt være særligt sårbart eller på anden måde udfordret og derfor have ekstra behov for nærvær og støtte. Særlig opmærksomhed for et enkelt barn, vil ske i dialog og samarbejde med barnets forældre.

Dette samarbejde er vigtigt og starter allerede ved første kontakt og opstart i daginstitutionen, og derfor lægger vi stor vægt på barnets og forældrenes tilknytning/indkøring i daginstitutionen.

Når vi eller forældrene bliver opmærksomme på, at et barn giver udtryk for at have et særligt behov, vil vi først og fremmest observere på barnets strategier for at understøtte og guide barnets mestring, deltagelsesmuligheder og læring i fællesskabet. Dette kan blandt andet være et tilrettelagt læringsmiljø, der i videst muligt omfang tager udgangspunkt i det enkelte barns specifikke behov og ressourcer. Vi ser og tager altid udgangspunkt i barnets intentioner frem for handlinger og er undersøgende på, hvad intentionen med handlingen er. Vi arbejder bevidst med at barnet ikke må føle sig udstillet i dets udfordring i den øvrige børnegruppe. Med en forklarende dialog til de andre børn nedtoner vi eventuelle u hensigtsmæssige handlemønstre for ikke at udstille eller ekskludere barnet i fællesskabet.

Hver institution har en række af handlemuligheder ift. faglig sparring i praksis, som vi efter behov kan kontakte ift. at få værktøjer til at støtte og guide barnet i sine udfordringer. Den voksne tager altid ansvar for samarbejdet og relationen med barnet og vi justerer altid på den pædagogiske ramme og ikke på det enkelte barn. Vi kan samarbejde med tale/høre-konsulent, psykolog og sundhedsplejersker (PPR), indsatspædagoger, praktisk pædagogiske konsulenter (PPK), børneterapien samt pædagogiske vejledere (PV). Vi har desuden en familievejleder tilknyttet et af husene i klynge B, som kan bistå med vejledning af forældre i større eller mindre omfang. Vi har også samarbejde med sagsbehandlere og fremskudte sagsbehandlere, samt sundhedsplejersker.

Sammenhæng til børnehaveklassen

I Kogletræet arbejder vi med førskolegrupper og forbereder børnene til det kommende møde med børn fra andre institutioner. Vi hjælper børnene med at styrke de kompetencer og værdier, vi mener kan styrke børnene i det kommende skoleliv. Vi har f.eks. et særligt fokus på at vente på tur, at lytte til andre, at tale i fællesskabet, evnen til empati, at forstå og overholde regler i spil og leg, at afkode de sociale spilleregler i fællesskabet, at bede om hjælp, gradvist kunne løse konflikter selv gennem værktøjer og strategier, at kunne deltage i leg og i voksenstyrede aktiviteter og at være en god ven.

Vi har i alle sammenhænge fokus på sprog, men i førskolegruppen har vi et særligt fokus ift. også at støtte børnene i at forstå en kollektiv besked og udføre relevant handling. Børnene øver sig også i at tale i lidt større forsamlinger, og at udtrykke sig forståeligt. Vi øver selvhjulpenhed ift.:

- At overskue egne ting, og holde 'orden' i egen garderobe.
- At kunne klare toiletbesøg selv (når barnet er fyldt 5 år er det motorisk i stand til at tørre sig selv)

- Også at lege i mindre grupper uden voksent opsyn.

Sammen med hele eller dele af storegruppen går vi på besøg i SFO'en, og vi leger på deres legeplads, så den bliver tryk og til at genkende for børnene.

De voksne i storegruppen laver overgangsbeskrivelser af børnenes ressourcer, og selve overleveringen til SFO sker i tæt samarbejde med forældrene, så vi kommer bedst omkring alle børnenes styrker og udviklingspotentiale, så det nye personale bedre kan møde børnene i deres zone for nærmeste udvikling.

Inddragelse af lokalsamfundet

LAHOPL er et begreb eller et mindset, som er udviklet i Høje-Taastrup kommune. LAHOPL står for *lange autentiske hands on projektbaserede læringsforløb*. LAHOPL forløb tager udgangspunkt i de styrkede læreplaner med et særligt fokus på leg, og det er meget afhængigt at nærværende nysgerrige voksne, som skal 'avle' nysgerrige børn gennem lange projekter, som foldes ud alt efter hvad der optager børnene undervejs. I Kogletræet har vi omsat LAHOPL til begrebet '*ud at se, hjem og leg*', og vi henter inspiration og fælles oplevelser i nærmiljøet, som vi omsætter til leg og aktiviteter i fællesskabet hjemme i institutionen. Vi benytter lokalområdets mange faciliteter, og på den måde kobler vi børnenes omverden på vores fælles verden i Kogletræet.

Vi deltager i fælles arrangementer *demokratiske børnefællesskaber*, som hvert år afvikles på rådhuset, og hvor vi øver os i også at ytre os i fællesskabet, der rækker ud over fællesskabet i egen institution, og vi lærer om demokrati, når vi i fællesskab stemmer om hvilke sange vi skal synge i rådhusets byrådssal.

Bestyrelsen i Klynge B har netop udarbejdet en kulturpolitik med henblik på at sikre og styrke børnenes kendskab til og mulighed for deltagelse i kulturelle aktiviteter i deres nærmiljø.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Kogletræet består af 2 huse, og vi bruger alle rum både udendørs og indendørs til at skabe forskellige børnemiljøer. Indenfor har vi rum til kreativ udfoldelse, samt mulighed for at udfolde sig i leg og motorik. Vi kommer rundt om det æstetiske børnemiljø ved at give børnene mulighed for at bruge deres sanser både indenfor og udenfor igennem science aktiviteter, lege med mudder, fingermaling, klippeklistre, lime, skille ad og sætte ting sammen på nye måder.

Vi bruger også legepladsen som et fysisk læringsmiljø for vuggestue- og børnehavebørn, og vi skaber både børneinitierede-, spontane- og planlagte aktiviteter.

I forhold til det psykiske børnemiljø sørger vi for at have en positiv tilgang til børnene og at være nærværende for børnene igennem dialog og omsorg. Vi har fokus på at møde børnene positivt guidende og at tage afsæt i barnets intentioner i mødet med barnet.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Vi ser barnet som et selvstændigt individ, der skal udvikle selvværd, selvtillid, selvrespekt og selvstændighed i et trygt børnefælleskab med nærværende voksne. I den nære relation ser vi tingene fra barnets perspektiv, sætter os ind i barnets følelser og udviklingspotentiale og styrker børnene til at blive robuste og få gå på mod ift. at mestre eget liv. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barns personlighed og styrker, og vi har fokus på både individet og fællesskabet. Vi øver os på at være en god ven, og hvordan man interagerer i samspillet med andre.

Vi lærer børnene at indgå i relationer med betydningsfulde andre, og vi sætter ord på barnets følelser for at styrke barnets forståelse af andre og sig selv. Vi har fokus på barnets selvhjulpenhed lige fra vuggestue til skolestart, og med fokus på individet målretter vi de krav, vi stiller, så vi kan øge barnets følelse af selvværd, selvtillid, læring og dannelse. I Kogletræet arbejder vi med relationskompetence som en grundværdi, hvor personalet er bevidste om den nære relations betydning for barnets trivsel, udvikling, læring dannelse.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Det er vigtigt for os i Kogletræet, at alle føler sig som en værdifuld del af fællesskabet. Vi er meget bevidste om, at mangfoldighed og forskellighed er en ressource og en styrke og tager altid udgangspunkt i det enkelte menneske. Det skal være meningsfuldt at være barn i Kogletræet, og børnene skal føle sig værdifulde og have indflydelse samt mærke, at vi ønsker at inddrage dem og lytte til dem. Det er vores forventning, at vores fokus og uddannelse i relationskompetence vil fastholde vores ønske om, at vi møder børnene omsorgsfuldt, positivt og tydeligt.

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer. Det foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer. Læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn. Relationer er en væsentlig del af grundlaget for, at børn lærer sig empati. Empati handler om at mærke egne følelser, at kunne sætte sig ind i andres følelser og oplevelsesverden og at kunne handle på måder, der også understøtter samspillet med andre.

Social udvikling kan se sådan ud:

“En af drengene på stuen har startet en løbeleg fra vinduet til døren ud til gangen/fællesrummet. Mens han løber, viser han glæde ved at smile. Nogle af de andre børn kigger på et øjeblik, men inden længe er der ikke kun én men flere børn, der har fundet glæde i denne løbeleg. Det kan ses på smilet i deres ansigt, og deres glade hvin, der fortæller os, at det her er sjovt. Vi voksne kigger på, alt imens vi får øjenkontakt og anerkender den glæde, børnene viser, ved at smile tilbage til dem og samtidig fortælle dem, at det ser sjovt ud, den leg de har fundet på. Derved får de alle en følelse af at være med i et fællesskab og skabt nogle måske nye sociale relationer, hvilket har en stor betydning for barnets udvikling.”

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Interaktioner:

Sprog læres som en naturlig forlængelse af den udveksling, der foregår som blikretning, pludren og gestik, og det kræver nærvær, øjenkontakt og fælles opmærksomhed. Det pædagogiske personale skal

derfor være indlevende og nysgerrigt og have lyst til kommunikation og samtale med fokus på det, børnene er optagede af.

Kommunikation og sprog kan se sådan ud:

“Vi er alle i gang med dagens frokost. Imens vi spiser og snakker, er der lige pludselig en dreng, der får øje på noget. Han fortæller begejstret noget på hans eget sprog, som stadigvæk er lyde, alt imens han smiler og kigger ud på legepladsen. Den voksne kigger på ham og spørger ind til, hvad han har fået øje på, mens hendes blik følger hans blik. Den voksne kan se, at hans søster er ude på legepladsen i gang med at lege, og siger derefter til drengen “Du har fået øje på din søster, hun er ude og lege”, og snakken fortsætter. De andre børn ved bordet kigger og “snakker” med. Den voksne øver barnet i det talende sprog ved at sætte ord på det, som barnet prøver at sige, og derved tilegner barnet sig ny sproglig viden i sin udvikling, fordi den voksne tilbyder sit sprog, som barnet kan kopiere fra.”

Det formelle sprogarbejde:

Sprogtrappe

Sprogtrappen laves, når barnet fylder år. Hvis barnet starter efter sin fødselsdag, laves den efter en måned. Ved start i børnehaven laves sprogtrappen når barnet fylder år.

Resultatet af sprogtrappen placerer barnet på et trin, og hvis barnet ligger under trin ift. Barnets alder og sproglige milepæl, **skal** vi lave fokuspunkter for det kommende sprogarbejde. Fokuspunkterne skal evalueres efter 3-6 mdr. afhængigt af fokus og hvis fokuspunktet skal fortsætte, oprettes et nyt. Forældre **SKAL** informeres om at der er udarbejdet et fokuspunkt

Sprogvurdering

Sprogvurderingen laver vi den måned barnet fylder 5 år. Forældredelen sendes via e-boks og udfyldes af forældrene.

Hvis barnet får en lav score, skal der ligeledes udarbejdes fokuspunkter. Fokuspunkterne skal evalueres indenfor 8 uger. Forældrene skal informeres om, at der forligger et fokuspunkt i vurderingen.

Vi afholder forældresamtaler, hver gang barnet fylder år. Både forældre og pædagoger udfylder en dialogprofil forud for samtalen, og samtalen tager udgangspunkt heri.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – dannes grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, samt følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations-dannelse udgår fra kroppen. Gennem kropslige erfaringer undersøges for eksempel "hvem er jeg" og "hvad kan du – kan jeg mon også det?", og således udvikles kropsidentiteten via kropslige erfaringer i sociale samspil.

Krop, sanser og bevægelse kan se sådan ud:

"Et af børnene finder vores trædepuder frem og begynder at gå fra den ene til den anden. Den voksne fanger barnets initiativ og opfordrer barnet til at tage strømperne af for bedre at kunne fornemme strukturen på trædepuden. Det fanger også mange af de andre børns interesse, og indenfor kort tid render samtlige børn rundt på bare tæer på de forskellige trædepuder. Dette er med til at give børnene følelsen af fællesskab. Det enkelte barns sanser bliver udfordret gennem kroppens bevægelser og gør, at barnet kan mærke sig selv på en anden måde."

Sæbebobler er altid en god aktivitet, når man vil udfordre sanser og krop. Børnene strækker sig, og kravler for at fange de små bobler, og så er det god træning for hånd/øje koordinationen, når man skal prøve at lande dem på fingeren, og sikke en glæde når det lykkes endelig at fange en boble.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension. Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder.

Læringsmiljøet skal tage afsæt i mulig læring og inddrage børnene som aktive medskabere af egen læring ved at stille åbne og nysgerrige spørgsmål til børnenes forståelse af sammenhænge i naturen og deres omverden.

I vuggestuen kan det se sådan ud:

“Formiddagens aktivitet er leg på stuen. En mindre vuggestuegruppe har valgt at gå på legepladsen. Det har regnet i en lang periode, og i dag er ingen undtagelse. Vejret har derfor gjort at legepladsen er udstyret med mange vandpytter og masser af mudder. Der går hellere ikke lang tid, før vores opmærksomhed på stuen bliver forstyrret af nogle børn, der har fundet glæde ved at hoppe i en vandpyt, så vand/mudder sprøjter til alle sider og ikke mindst på de børn, der enten er med i det eller står og observerer legen. Der høres og ses en glæde både udenfor og indenfor. At få lov til at udforske det der gør os nysgerrige, giver barnets en lyst til at være kreativ og samtidig åbner det også op for fantasien hos barnet.”

I børnehaven kunne det se sådan ud:

”Vi har krible-krable-tema og har besluttet at lave et insektbo. Det første vi gør, er at undersøge hvad et insekt er. Vi går på legepladsen med forstørrelsesglas og finder edderkopper, tissemyrer, bænkebidere og så videre. Vi studerer og undersøger dem, vi læser bøger om forskellige insekter, vi kigger på iPaden, og finder oplysninger om insekter. Så taler vi med børnene om, hvordan et insektbo kan se ud, om hvordan vi kan lave det og hvilke materialer, vi skal bruge. Derefter går vi i gang med at bygge forskellige insektbo. Det gør vi for at få børneperspektivet med og for at børnene skal føle sig medinddraget. Så tager vi på tur ud i naturen for at finde de forskellige materialer, vi skal bruge. Når vi har fået undersøgt alt om insekter, om hvordan vi kan lave et insektbo og fået samlet materialer, går vi i gang med at bygge. Børnene får selv lov til at save, hamre og skrue. På denne måde sikrer vi børnene et ejerskab af projektet.

Når vi har fået bygget vores flotte insektbo i fællesskab, hænger vi det op på legepladsen, så vi kan følge med i, hvilke insekter der flytter ind eller ud.

Vi har også lavet kæmpe store insekter, som kan hænges på stuen, så vi kan kigge på dem og tale om dem, selvom vi ikke er ude i naturen.

'En af de store drenge har fundet sommerfuglelarver med sin far. Dagen efter kommer han hen i vuggestuen med to miniterrarier, fyldt med sommerfuglelarver i forskellige stadier. Han fortæller begejstret, hvordan vi skal passe og pleje larverne for, at vi indenfor ganske få dage kan opleve, at larverne forpupper sig og bliver til sommerfugle. Efter et par dage flyttes de forpuppede larver over i et større terrarie, som kan stå på stuen. Hver dag til frokost flytter vi terrariet over på bordet, så vi kan se og tale om de forpuppede larver. Pludselig en dag sker miraklet, da en af sommerfuglene spreder sine vinger midt under frokosten, så alle kan se det. I løbet af de næste par dage, bliver de alle til sommerfugle, og en fredag formiddag, kan vi slippe dem løs og se dem flyve op i himlen.'

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Det pædagogiske personale skal derfor skabe et læringsmiljø, der formidler glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praksis. Det pædagogiske personale må aktivt formidle kultur og støtte alle børn, uanset baggrund, kompetencer og forudgående erfaringer med kultur.

Æstetiske oplevelser giver børn mulighed for at dele, spejle sig i og fortolke egne og andres livserfaringer, tanker og drømme. Samtidig har oplevelserne en kropslig dimension, hvor indtryk sætter før-sproglige aftryk som kropslige fornemmelser og oplevelser. Deltagelse i fællesskaber handler om at have forståelse for egne og andres kulturelle baggrunde og traditioner. Læringsmiljøet skal bidrage til at udvikle børns forståelse af egne værdier og respekt for andres.

Samtidigt må læringsmiljøet være et demokratisk fællesskab, der sikrer deltagelsesmuligheder for alle børn, og hvor børn oplever sig selv som en aktiv del af beslutningsprocesser ud fra erfaringsniveau og formåen. Kogletræets årshjul er bygget op omkring vores mange dejlige traditioner. Både dem vi selv har skabt som OL og motionsdag, risengrødsdag og vores årlige besøg hos Bondemand Lars, men også de traditionelle traditioner som fastelavn, påske, jul og nytår fejrer vi i Kogletræet.

Vi skaber forskellige kulturelle og æstetiske læringsmiljøer gennem kreative processer med børnene for at give dem et bredt kendskab og forståelse for omverdenen. Vi understøtter børnenes kendskab til kultur med de grundlæggende traditioner som f.eks. jul, fastelavn og påske. Her får børnene gennem fortællinger, sange og kreativitet en forståelse af, hvad de grundlæggende traditioner indebærer.

Her et udpluk af Kogletræets traditioner:

Jul:

- Vi klippe-klitrer og pynter op i huset.
- Vi inviterer til juletræsfest med børn og forældre.
- Vi tager på besøg i kirken med de andre institutioner i Høje Taastrup
- Vi bliver introduceret for risengrød og julemad.
- Vi synger julesange og læser julebøger.
- Børnene laver julegaver til mor og far.
- Vi tænder kalenderlys og har julekalender.
- Vi pynter juletræ

Og hver mandag efter en adventssøndag har nissen været på besøg med en adventsgave til alle stuer. I pakken er der en julehistorie og materialer til en jule-aktivitet, vi kan hygge os med sammen på stuen.

Fastelavn:

- Vi slår katten af tønden.
- Vi klæder os ud – hvis vi har lyst
- Vi synger fastelavnssange.
- Vi klippe-klitrer og pynter op

Påske:

- Vi klipper og klitrer.
- Vi pynter op på stuerne.
- Vi hører fortællinger om påskeharen.
- Vi holder påskefrokost.
- Vi leger påskelege.

Fødselsdage:

Fødselsdage er noget helt særligt, og det er vigtigt at alle børn fejres på deres fødselsdag. I Kogletræet bestræber vi os på at alle bliver fejret ens, og derfor har vi forskellige ritualer når et barn har fødselsdag. Vi stiller flag op i indgangen, og hænger en seddel så alle i huset kan se at nogen har fødselsdag. Børnene har deres eget fødselsdagslys, som vi tænder på dagen og som barnet får med sig når de slutter i institutionen. Vores køkkendame bager en bolleslange, og fødselsdagsbarnet får selv lov at vælge farve på glasur og krymmel, og bollerne bliver spist på stuen når vi har sunget fødselsdagssang og pakke en lille gave op (Gaven er typisk en samling aftegninger fra vennerne på stuen.)

Har man lyst kan man invitere stuens børn hjem til fødselsdag, men det er hverken et krav eller en forventning. Hvis man holder fødselsdag privat, er det vigtigt at alle fra stuen inviteres med, og vi må ikke tage slikposer eller den slags med tilbage til Kogletræet. Så fødselsdagen slutter når vi forlader jeres hjem. På den måde undgår vi at der står børn tilbage 'hjemme' i Kogletræet med en følelse af at være gået glip af et fællesskab.

Kultur, æstetik og fællesskab kunne se sådan ud:

“Denne mandag møder vi alle ind til en lidt anderledes dag, da vi nemlig skal holde fastelavn og slå katten af paptønden. Nogle af børnene i gruppen er klædt ud som for eksempel Elsa, Humlebi, Mariehøne og Anders And. Andre har udklædningstøjet med, men har ikke lyst til at være klædt ud. Alle børn deltager på hver sin måde med at slå katten af paptønden. Nogle af børnene vil meget gerne slå på tøndem, mens andre kigger på. Bagefter sidder vi sammen og spiser den frugt og rosiner, der vælter ud af tøndem. Alt imens dette foregår er der en rigtig glad stemning om noget vi alle er sammen om, mens børnene oplever en af de mange traditioner, vi har i Danmark”.

I Kogletræet ønsker vi også, at børn og familier benytter de kulturelle tilbud der er i kommunen. Derfor tilstræber vi, at alle børn sammen med Kogletræet besøger:

- Biblioteket minimum 2 gange om året.
- Kroppedal Museum minimum en gang, mens de går i institutionen.
- Teateret minimum en gang om året.
- Biografen på biblioteket minimum en gang, mens de går i institutionen

Med dette afsæt initierer vi, at børnene og deres familier bliver aktive medborgere i deres lokalmiljø.

Evalueringsskulturr

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskulturr i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsskulturr i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.